

Äänestys- ja vaalijärjestys

TKO-äly ry:n yhdistyksen kokous on hyväksynyt tämän äänestys- ja vaalijärjestyksen 28.12.2022.

1 § Vaalitapa

Vaaleissa on käytettävä siirtoäänivaalitapaa. Kukin äänestäjä merkitsee äänestylippuunsa ehdokkaat mieluisuusjärjestyksessä. Kaikkia ehdokkaita ei ole pakko listata. Ääntenlasku tapahtuu seuraavasti:

Hyväksytyiksi ääniksi lasketaan äänet, joissa on vähintään yksi ehdokas kirjattuna ja kaikki kirjatut ehdokkaat ovat vaalissa ehdolla.

Ensimmäisellä laskentakierroksella kustakin vaalilipusta lasketaan yksi kokonainen ääni kyseisessä lipussa ensimmäiseksi merkitylle ehdokkaalle.

Tarkasteltavat ehdokkaat ovat laskennan vaiheesta riippuen valittuja, toiveikkaita tai pudotettuja. Laskennan alkaessa kaikki ehdokkaat ovat toiveikkaita.

Kullakin ehdokkaalla on painokerroin p , joka kuvaa osuutta, jonka ehdokas pitää kustakin saamastaan äänestä. Vaalilipulla seuraavalle siirretään $(1-p)$ ääntä, eli siirtoääni. Esimerkiksi lipulla kolme ensimmäistä ehdokasta saivat suosittuvuus järjestyksessä p_1 , $(1-p_1)p_2$, ja $(1-p_1)(1-p_2)p_3$ ääntä. Toiveikkaalla ehdokkaalla p on 1 ja pudotetulla 0, valittujen ehdokkaiden p on luku 0 ja 1 väliltä.

Äänihukka on kultakin lipulla viimeiseksi listatun henkilön käsittelyn jälkeen jäävä siirtoääni, ja näiden summaa käytetään äänikynnyksen laskennassa. Äänihukka syntyy tilanteessa, jossa kaikkien kyseiselle lipulle listattujen henkilöiden painokerroin on pienempi kuin 1.

Äänikynnys on $(\text{kaikki hyväksytyt äänet} - \text{yhteenlaskettu äänihukka}) / (\text{valittavien paikkojen määrä})$. Äänikynnys lasketaan viiden (5) desimaalin tarkkuudella ylöspäin pyöristäen.

Valittujen ehdokkaiden uusi painokerroin lasketaan kaavalla $(\text{äänikynnys} * p / (\text{ehdokkaan saama kokonaisäänimäärä}))$ jossa p on ehdokkaan edellisen kierroksen painokerroin. Juuri valitulla ehdokkaalla p on 1 ennen päivitystä. Ääniosuus lasketaan viiden (5) desimaalin tarkkuudella alaspäin pyöristäen.

Ääntenlaskenta suoritetaan niin, että päivitetään järjestyksessä: 1. Kunkin ehdokkaan saama kokonaisäänimäärä, 2. yhteenlaskettu äänihukka, 3. uusi äänikynnys, 4. kunkin ehdokkaan painokerroin p .

Ehdokkaan kokonaisäänimäärän ylittäessä äänikynnyksen, ehdokkaan tila vaihdetaan valituksi. Mikäli päivityskierroksella yhtään ehdokasta ei valita, pudotetaan vähiten ääniä

saanut ehdokas. Jos vähiten ääniä saaneita ehdokkaita on kaksi tai enemmän, tarkastellaan ehdokkaiden saamia ääniä tässä kuvatulla metodilla, mutta niin kuin kaikki muut ehdokkaat olisi tilapäisesti pudotettu ja heidän painokertoimensa p olisi 0, jolloin heidän äänensä siirtyvät eteenpäin. Mikäli ehdokkaita on useampia ja päädytään tasatilanteeseen aloitustilannetta pienemmän osajoukon kanssa, suoritetaan tarkastelu uudestaan näiden henkilöiden osalta. Prosessia jatketaan kunnes löydetään vähiten äänestäjien suosiossa oleva ehdokas pudotettavaksi, tai päädytään todelliseen tasapeliin ehdokkaiden välillä. Todellisessa tasapelissä arpa ratkaisee.

Vaali päättyy kun valituksi siirrettyjen ehdokkaiden määrä on yhtä suuri kuin täytettävien paikkojen määrä.

2 § Yhden henkilön valinta

Yhtä henkilöä valittaessa äänikynnyksenä käytetään puolta kaikkien äänien summasta (hyväksytyt ään $\frac{2}{2}$). Muilta osin vaalissa sovelletaan, mitä 1 §:ssä säädetään.

3 § Etäosallistuminen

Yhdistyksen kokoukseen voi hallituksen tai yhdistyksen kokouksen niin päättäessä osallistua äänipuhelun avulla kokouksen aikana. Jos hallitus päättää sallia etäosallistumisen, sen on ilmoitettava kokouskutsussa äänipuhelun luomiseen käytettävä tekninen apuväline.

4 § Etäosallistujien tunnistaminen

Jos hallitus päättää edellyttää etukäteisilmoittautumista yhdistyksen kokoukseen ja toimittaa linkit kokouksen äänipuheluun vain ilmoittautuneiden antamiin osoitteisiin, ei osallistujien henkilöllisyyksiä tarvitse erikseen varmistaa, ellei epäilystä osallistujan henkilöllisyydestä ole syntynyt.

Jos etäosallistujat eivät ole ilmoittautuneet etukäteen, heidät on tunnistettava samalla tavalla kuin fyysisesti läsnä olevat osallistujat käyttäen tarvittaessa videoyhteyttä.

5 § Tekninen häiriö

Teknisen häiriön sattuessa pyritään ensisijaisesti palauttamaan yhteys. Jos kokouksessa ei kuitenkaan voida todeta, että häiriö johtuu kokouksenjärjestäjästä, niin kokousta jatketaan, vaikka yhteyttä ei saada palautettua. Jos häiriö johtuu kokouksen järjestäjästä, keskeytetään kokous, kunnes yhteys on palautettu.

6 § Sähköinen äänestys

Käsiäänestystilanteessa käytetään etäosallistujien osalta äänipuhelualustan äänestystoimintoa, tai jos sitä ei ole tai se ei toimi, äänestäjät ilmoittavat yksi kerrallaan ääntenlaskijoille äänensä.

Jos äänestykseen osallistuu etäosallistujia, suljetussa lippuäänestyksessä käytetään teknistä apuvälinettä, esimerkiksi ohjelmaa tai palvelua, jossa kukin äänioikeutettu kykenee äänestämään vain kerran, joka suojaa vaalisalaisuutta ja josta äänien sisältämä informaatio saadaan otettua talteen.

7 § Lisäykset ja muutokset

Lisäyksistä ja muutoksista tähän äänestys- ja vaalijärjestykseen päättää yhdistyksen kokous yhdistyksen sääntömuutoksia koskevien sääntöjen määrittelemällä tavalla.